

Calinic Argeşeanul

SINTAGME
ŞI
CUGETĂRI

Editor: Mănăstirea Aninoasa

Grafica: Mănăstirea Aninoasa

Descrierea CIP

Calinic Argeșeanul

SINTAGME
,
CUGETĂRI

Curtea de Argeș, 2017

Să ne facem bucuria
de hornicească de a ne
gândi la Dumnezeu!

f. Calinic Ibrăşeanu

Nu vom fi dojeniți că n-am
ajuns sfinți, că n-am
săvârșit minuni, că n-am
adunat stelele de pe cer, dar
vom fi întrebați: „De ce v-ați
mâniat pe frații voștri, zidiți
egal ca și voi? De ce i-ați
disprețuit? De ce i-ați supă-
pat cu orice preț? De ce ați
distrus dragostea dintre voi?”
Ce vom răspunde atunci?

Supraviețuirea în spațiul nostru a unei culturi religioase sănătoase, biruitoare asupra oricăror tentații păgânizate sau a libertății vătămătoare, s-a datorat chemării pe care Dumnezeu a așezat-o și în sufletul românului: de a fi părtaș la dumnezeire.

Pentru românul creștin,
Dumnezeu este o realitate
personală evidentă; el poate
să-l sărute „tălpile” lui Dum-
nezeu sau să-L numească
„bunul” și „drăguțul”.

Apropierea aceasta ancestrală a omului simplu de Dumnezeu copleşte toată frământarea metafizică, toată dialectica filosofică. În fața acestei simple rugăciuni a pomenirii numelui lui Dumnezeu păleşte chiar semeția oricărei teologii raționalizante, rațiunea însăși păleşte.

Nutrim speranța că
poporul nostru binecu-
vântat de Dumnezeu va ști să
păstreze nealterate minuna-
tele datini bătrânești și să se
întoarcă la fericita „frică de
Dumnezeu”, dătătoare de
înțelepciune.

Pentru omul care crede în Dumnezeu, rânduielele definitive apar numai o dată cu sfârșitul istoriei. Cred că omenirea învață mereu. Încă nu și-a luat examenele. Doar sfinții și-au plinit măsura.

Soluția ortodoxă este soluția cu care Dumnezeu îi îmbie pe oameni de două milenii. Este o soluție spirituală, filocalică, opusă materialismului primitiv și „civilizației trupului”. Soluția aceasta se caracterizează prin cumpătare, sobrietate, smerenie, depărtare de păcat, de violență și de „consum” și, îndeosebi, duce spre refacerea comunității omului cu Dumnezeu.

Pentru Biserica Ortodoxă nu există „mase”, ci poporul lui Dumnezeu, alcătuit din persoane distincte, unice și irepetabile. Dumnezeu Însuși este Persoană, creându-l pe om după chipul și asemănarea Sa. Sfânta Treime Însăși este comuniune de Persoane.

Noi mărturisim, atunci
când rostim Crezul,
adevărul incontestabil că
Dumnezeu a făcut atât cele
văzute, cât și cele nevăzute.
Acestea sunt elementele
esențiale ale Realității, care
nu se sfârșește, cum susțin
ateii și pozitivistii, la hotarul
bietelor noastre simțuri, iar
lumea văzută și trecătoare
este un reflex al lumii și al
existenței veșnice.

Aprețui Lumea văzută, a distinge în ea o ofrandă a lui Dumnezeu, înseamnă cu totul altceva decât grătarul cu fleici și mititei sfârâind „în natură”. Înseamnă o atitudine și o perspectivă plină de înțelesuri asupra Creației. Și în cele din urmă - o lecție de teologie organică.

Ucenicii lui Iisus se aflau în cea mai înaltă școală din istoria omenirii. Între Iisus și aceștia erau mereu convorbiri de inimă. Este greu de ucenicit la școala lui Iisus Hristos. Căci greu este de înțeles acest program ceresc.

Diavolul apare și el cu tot arsenalul de meșteșuguri și încurcă lucrurile, pentru că el lucrează efectiv prin oamenii răi, vicleni și proști. Ş-apoi mai rămânem și noi, adică fiecare dintre noi, care avem răutățile din sinea noastră. Ne prăvălim, așa, ca din senin, cu toată mânia și ocară, peste unii și peste alții.

A fi credincios este starea cea mai bună a omului în sensul că s-a așezat într-un spațiu de echilibru. A fi credincios în familie, adică soțului, soției, prietenului, prietenei, a fi credincios în serviciul pe care-l ai, a fi credincios cuvântului dat. A fi credincios pe orizontală cu semenii și lucrarea fiecăruia dintre noi. A fi credincios pe verticală înseamnă a transfera credincioșia de pe orizontală.

S-ar putea vorbi de o criză nu numai națională, dar și mondială, în privința „aplecării asupra unei cărți”. Personal, sunt cutremurat de ignoranța ce dă buzna peste noi. Omul de cultură este un om deplin, integral! Căci „orice cărturar cu învățătură despre Împărăția lui Dumnezeu este asemenea unui om gospodar, care scoate din vistieria sa lucruri noi și lucruri vechi!” (Matei 13,52)

Stările de disperare, de nefericire, lipsa de sfaturi bune și la vreme, lipsa de comuniune și de prieteni confidenți, dar mai ales lipsa de credință, care e cea mai mare și grea demență, lipsa legăturii cu Dumnezeu din viața noastră, toate acestea îi îndeamnă pe oameni calea pierzaniei. Cât de jalnică este această situație!

Autentica și marea
literatură a unui popor
se măsoară după mireasma
Cuvântului îmbăiat în apa
botezului, sfințit prin Ungerea
Sfântului Mir, înveșnicit prin
dumnezeiasca Euharistie,
rostită și primită cu sfințenie
întru dăinuire!

Atâta vreme cât vom
săvârși judecăți strâmbe
asupra oamenilor și dreapta-
tea va umbla cu capul spart,
să fim siguri că lumina nu
va trece pragul casei inimii și
sufletului nostru. Alungarea
păcatelor din mintea noastră,
din inima noastră, din simți-
rile noastre printr-o hotărâre
fermă, ajutată de rugăciune,
dezlegarea de la duhovnic
prin spovedanie și căința
sinceră ne vor duce la lumină.

În negura veacurilor, când totul părea să se prăbușească, a fost voia lui Dumnezeu să trimită Lumină mare care să străfulgere genunea de păcat și suferință! Lumina lumii, Iisus Hristos, Domnul, avea să zguduie porțile întunecate ale păcatului care ținea omenirea într-o jalnică pedeapsă, făcându-ne poftirea de a lua aminte la viața noastră de zi cu zi și a ne conforma gândirii sfinte.

Este mult mai ușor să
calcătuim texte despre Îm-
părăția lui Dumnezeu, decât
să ne pregătim s-o moștenim,
sau s-o luăm cu sila, cum se
spune în Sfânta Scriptură.
Adică a te osteni, a te sili
mereu într-o atentă pregătire
de zi cu zi.

Dintru început, puterea Duhului Sfânt S-a arătat întru zidirea cea nouă. Cu puterile noastre nu vom cunoaște niciodată măsura, mărimea și lucrarea Duhului Sfânt. Dar vom ști, de bună seamă, când Duhul Sfânt S-a sălășluit întru noi. Atunci când vom simți că pornirile spre păcat sunt înfrânte și lacrimile inundă ființa noastră, vom înțelege mai bine toate acestea.

Rămâne pentru noi o mare
mângâiere, acum și de-a
pururi, să știm că Iisus Hris-
tos este Domnul Dumnezeu,
venit aici, pe pământ, pentru
a ne da, pentru totdeauna,
asigurarea că nu suntem
singuri și nu ne aflăm în
primejdia de a orbecăi întru
neștiință și întru nevederea
lui Dumnezeu.

În chip cu totul nejustificat s-a încercat în decursul istoriei omenești să se opună credința rațiunii omenești. Putem afirma cu certitudine că între credință și rațiune nu există contradicții. Există doar realitatea că ele lucrează pe două planuri diferite. După cum se știe, credința se ocupă cu lucrurile nevăzute, cu realități care nu se pot vedea cu ochii firești.

Lăsându-ne înghițiți cu
voia noastră de cele mai
moderne apucături pe care
ni le îmbie cu stăruință ziua
de azi și cea de mâine, vom
ajunge în cele din urmă la o
pustiire a sufletului și la cea
mai mare sărăcire a spiritului
nostru, care va rămâne ca un
deșert fără apă!

Dumnezeu nu tună și nici nu fulgeră cu glasul Său ca să sperie cetele îngerești și pe sfinții din ceruri. A ne imagina că Dumnezeu răcnește asemeni unora dintre noi, înfuriați în netrebniciile noastre, este o gravă batjocură, o blasfemie de neiertat.

Adărui o carte și mai ales
o carte bună cu o dedi-
cație este, cred, darul cel mai
valoros și de folos. Este un fel
de lucrare întreită, care îl cu-
prinde pe cel care dăruiește,
pe cel care primește și pe cel
care este dăruit! Adică aici
are loc un colocviu tainic în
trei! O comunicare și o comu-
niune de iubire! Și astfel are
loc o rugă în duh așternând
bucurie și pace în inimă, care
nu se uită multă vreme.

Când merg în librării și
văd zeci și sute de titluri
pe bogatele standuri, primul
gând care îmi încearcă
mintea și inima este să am o
traistă uriașă în care să iau
cărți câte pot duce în spinare.
Nu am putut niciodată să-mi
strunesc această apucătură
și de atâtea ori am ieșit cu
inima strânsă, alegând doar
câteva titluri!... Este singurul
timp câștigat: cel prin rugă-
ciune, lectură și lucru!

Oricum ar fi, noi tot suntem în Duhul Sfânt, fie că înțelegem și vrem aceasta, fie că nu putem sau nu vrem. Atât timp cât se nasc prunci pe pământ, răsare și rodește lanul de grâu întru prescură de slujbă și întru pâinea noastră cea de toate zilele, iar florile zâmbesc în culoare și parfum de care se îmbată ciocârliile străbătând văzduhul plin de soare, Duhul Sfânt este la noi în casă! Să nu vă temeți!

Ca o familie să fie solidă și sfântă în lucrarea ei, este absolut necesar să se întemeieze pe curățenie trupească și sufletească. Faptul că într-o țară, din nefericire, sunt tot felul de degenerați genetic și cretini desfigurați, este semnul grav că trebuie să luăm aminte cum ne întemeiem familia și cum ne comportăm după aceea!

Păcatul este o boală! A legifera această stare de scădere, această boală a trupului, dar și a sufletului, este o ineptie. Cum adică? Dacă te doare capul, te apuci imediat și dai o lege? Legalizezi durerea de cap? Cine a mai auzit una ca aceasta? Dacă unii dintre noi, din nefericire, avem anumite metehne, trebuie să le legalizăm?

Cugetarea bună, temeinică și dinamică nu poate izbuti în lucrarea extrem de anevoioasă de zi cu zi, dacă nu are ca temelie și rădăcină smerita cugetare! Pentru a ajunge la adevărata smerenie în cuget, este nevoie nu numai de timp, ci și de o luptă, ca să realizăm această performanță de a zidi cea mai frumoasă biruință asupra noastră. Este cea cea mai anevoioasă, pentru că este cea mai de preț.

Să postiți după putere. Să
lucrați după putere. Să
vă rugați după putere. Să Să
răbdați peste putere. Iisus,
Domnul, din veci de veci ne
cer să ne schimbăm, să luăm
chipul Lui de lumină și să-i
îmbiem pe cei din jurul nos-
tru la același ospăț ceresc.

Fără legătura între Cer și
pământ, nu se poate trăi!
Fără a fi în comuniune cu sfin-
ții, martirii și eroii neamului
din toate timpurile, vom rătăci
pe drumurile pustii, fără apă,
fără soare, fără bucurii! Iar
atunci când vin prăpădeniile
și pustiirile de tot felul peste
noi, ridicăm, tot noi, pumnul
amenințător către Cer!

Suntem chemați toți la Prânzul Ceresc, la Cina cea de Taină! Credința noastră atotbiruitoare ne va înălța și va aduce iertarea păcatelor. Suntem chemați de Iisus la Sfânta Liturghie și ne îmbie cu dragostea Sa jertfitoare. Orice participare la Sfânta Liturghie ne face părtași bucuriei iertării! Iar cei care lipsesc de la biserică, de la Sfânta Liturghie, se lipsesc de harul iertării lui Dumnezeu.

Spovedania păcatelor, arta
cea vie, este o lucrare foarte
importantă în viața omului!
Să vrei, de bunăvoie, să faci
o restaurare și o curățire
a ființei tale, o dăltuire, o
eliminare a impurității și să te
apropii înveșmântat în haină
de nuntă, la Prânzul Ceresc,
este cea mai mare bucurie
pentru Părintele luminilor!
Să nu întârziem să fim mereu
oaspeți în casa lui Dumnezeu!
El Însuși ne așteaptă!

Să nu uităm rugăciunea!
Stăruitoarea strigare
către Dumnezeu! Să nu
disperăm niciodată! Să
insistăm! Să strigăm până ne
aude Dumnezeu! El nu este
surd! Inima Lui aude inima
noastră! Cum trebuie să ne
rugăm? Cu stăruință și curaj
nebun! Cu inima curată!
Iertând tuturor, toate! Cu
inima înfrântă și smerită! Să
încercăm acum și totdeauna!

Ura este iarna inimii! Să-ți
fie mereu frig! Să fii zgri-
bulit, căutând căldura altor
răi și a răutății, iată starea cea
mai jalnică! Răutatea, ura și
invidia, acest întreit pericol
care ne pândește pentru a ne
distruge și a ne ruina, nu se
poate tămădui fără credința
în Dumnezeu și iubirea atot-
puternică, prin care se învinge
toată nătângia adunată prin
Valea Plângerii! Doamne,
tămăduiește-ne de acestea!

Pentru a fi un om complet, trebuie să fii dotat cu toate facultățile de împlinire a personalității. Educația de acasă, din brațele și de pe genunchii mamei, cum se mai spune, are un rol fundamental. Deci primăvara educației începe în primăvara vieții. Și acest travaliu este unul absolut plin de osteneală și multe privațiuni.

Cred că nu este izbândă mai mare în viața noastră decât a ferici pe alții. Pentru a face acest lucru pentru alții trebuie să știm mai întâi a fi fericiți noi. Nu putem da fericire, iubire, iertare, altora dacă noi suntem pustii de aceste bunătăți.

Cel mai greu lucru din viață este să fim în pace cu toți oamenii. Oricât ne străduim, nu putem elimina definitiv gâlceava, nemulțumirile, ura și supărările de zi cu zi. Sau și mai grav, dușmănia și mânia care sapă cu vârtoșenie la temelia de liniște și pace. Fratele câștigat cu pace și întru răbdare ne deschide ușa Raiului!

Asta bosumflați mereu, a
arunca priviri piezișe și
mânioase, a rosti vorbe grele
și veninoase, a nu ierta cu
înțelegere, a căuta orice nod
în papură și a te răzbuna cu
orice preț, este semn de gravă
scădere a caracterului.

Cel mai important lucru în viață este să fii sănătos tun și să ai mintea liniștită, dar și inima, frate. Cei de demult spuneau că sănătatea și mintea liniștită ar valora mai mult decât o coroană. Atunci când mintea-i liniștită și tăcerea se așează asupra inimii, acestea-s bogății care nu se mai risipesc.

Chemarea la apostolat, de la persoană la persoană, înseamnă să ne lepădăm de nimicurile care tulbură pacea minții. Nu trebuie să uităm că viața noastră este mult prea prețioasă pentru a fi sacrificată celor trecătoare și mărunte. Ignoră totul fără cruțare și rămâi pururea consecvent chemării lui Iisus!

Când vom învăța să avem liniște deplină, gândurile noastre vor putea străbate pe deasupra munților, până-n Pleiade și Orion. Vom simți briza peste văi și peste culmile cele înalte, iar atunci vom avea liniștea pleoapei coborâte peste pacea din adâncul inimii.

Tare-i greu să fii om de omenie. Nu știu cum, dar mereu suntem ispitiți să fim altcum. Din prisosul inimii vorbim adesea înțelept. Dar, de cele mai multe ori se năruie din noi cele mai măiestrite vorbe. Ne trezim că facem gafe. Încercăm să reparăm și să netezim ca după un uragan devastator.

Mare pacoste pe capul nostru mai este și cu zvonurile care zboară ca păsările legendare de foc. Cel mai grav lucru este că zvonurile nu sunt verificate câtuși de puțin și le luăm drept adevăruri sigure. Ba, mai adăugăm și noi câte ceva la ele. Se știe că oamenii zăpăciți de zvonuri nu mai sunt în stare să judece stările de lucruri și nici nu le înțeleg.

Când scriu sau mă gândesc la cuvântul bunătate, în fața ochilor îmi apare o pâine mare, dolofană, aurie, care iese din cuptor. Când omul este ca pâinea caldă, poți să asemuiești pe acel om cu un înger care împarte merindea caldă și hrănitoare. Când cineva ne supără în multe chipuri fără măcar să-i pară rău sau să-și ceară iertare, să fim buni.

Greu este să rămâi în sfera liniștită a modestiei și a bunei cuviințe! De câte ori nu ajungem bătaia de joc a celor înțelepți, obiect de admirație al naivilor, idoli lingușiți și robi ai propriilor noastre dorințe de a fi ridicați în slăvi?!...

Cred că nimic pe lume
nu-i mai prețios ca mila.
Mila față de oameni, de ani-
male, de natură. Când auzi
de un om milos, ți se așază
o mare pace în suflet și nu-ți
mai este teamă de nimic.
Parcă totul în jur capătă sens
și lumină. Mai ai curajul să
 trăiești o vreme pe pământ.

Întotdeauna, de când mă știu, m-am bucurat să întâlnesc și să lucrez cu oameni deștepți, chiar dacă uneori, cu înțelepciunea mai aveau încă de lucru. Este de preferat, de obicei, un „descurcăreț” decât un „târâie-brâie” care stă ca obiect de inventar și-și mută „inteligența” de pe un scaun pe altul.

Arma inteligentului
ipocrit este lingușeala.
El împrăștie în jur, cu mână
largă, puzderia de laude.
Naivul imbecil, gustă până
la saturație debitul lăudabil
al șiretului lingușitor. Când
un filozof a fost întrebat care
era animalul de care ar trebui
să se teamă omul, a răspuns:
Dintre animalele sălbatice,
de calomniator, dintre cele
domestice, de lingușitor!

Când brambureala dă
năvală peste tot lucrul
acătării, să te gândești că ai
noștri, din veacurile apuse, au
știut că au un pământ dat de
Dumnezeu, că legea, limba,
datinile, cugetul, credința,
virtutea, munca, portul,
durerile, bucuriile împărțite
cu semenii, trăirea în veci-
nătate sfântă, sunt semn de
recunoaștere, peceti, temeieri
pentru azi și pentru mâine.

Omul are sădit în ființa sa darul de a clădi. Înainte de a clădi în jurul nostru, se cere o clădire pe dinlăuntru a ființei noastre. Atunci când suntem clădiți strâmb pe dinlăuntru, să nu ne mirăm că și ceea ce încercăm să clădim în jurul nostru este tot strâmb și neîmplinit.

În firea noastră zbuciumată,
uneori, peste măsură, se
încuibează fără să realizăm
întotdeauna acea stare
numită grabă. Graba de a
ne împlini, de a ne afirma
călcând pe alții în picioare,
graba de a mânca, de a bea și
graba de vorbi fără noimă și
fără pic de judecată.

Cel mai bun lucru pentru noi, oamenii, este să facem amânări folositoare vieții noastre. Să amânăm felul nostru de a ne mânia. Să amânăm graba la răspunsuri pripite și războinice. Să amânăm masa de seară pentru dimineața zilei următoare. Să amânăm răzbu-narea și graba de a ponegri pe ceilalți. Mai mult, să amânăm pofta de a judeca pe alții și de a le întina viața.

Diavolii lucrează și cu finețuri. Te duc pe căile hulirii. Dacă te prea dai la ei cu „ieși, pleacă, ptiu...” și alte vorbe de izgonire, îți joacă renghiu: te amuțește, te zguduie sau gura ți-o ia razna, spre uimirea celor care te ascultă. Să nu ne punem mintea cu diavolul. E odihnit în rele. Doar rugăciunea și postul îi vin de hac.

Din sânul mamei noastre,
înainte de a ne naște,
spunem: mama mea, țara
mea, pământul meu, Univer-
sul meu, Dumnezeuul meu!
Adică, totul este al meu? Și
așa trăim, sărmanii de noi
și așa murim fiind totul al
nostru, până și moartea, nu?

Dorul lui Dumnezeu s-a „prăvălit” peste noi prin întruparea lui Iisus. De atunci, Iisus numără bătăile inimii noastre, iar inima a devenit „ceasul” lui Dumnezeu, care contorizează secunde în veșnicie. Inima noastră este ceasul de la mână lui Dumnezeu. Să arătăm ora exactă în iubirea lui Dumnezeu pentru a nu ne prăpădi mersul printre stele!

Ce poate fi mai îmbu-
curător decât faptele
străbunilor celebrate în
geniul strănepoților! Iubirea
de părinți, de glie și de neam
să nu se uite de-a pururi!

Dumnezeu a dat graiuri tuturor: pietrei, să vorbească despre miile de ani; florii, să arate frumusețea Creatorului; ciocârliei, să înalțe triluri spre ceruri; rândunicii, să anunțe primăvara; lupului, să-și dreagă vocea în urlet spre luna plină; mielului, să vestească în tăcere jertfa Domnului Iisus. Și, Doamne Dumnezeule, câte nu s-ar mai putea scrie întru bucuria zidirii!...

Cât de mângâietor este
atunci când vezi în jurul
tău oameni, asemenea ție,
care-și manifestă respectul
și nobila bunăcuviință! Ai
o mare bucurie în inimă și
sufletul îți tresaltă de veselie.
Oricât ar fi de amar greul
zilei, respectul ce-l primești
și starea de bunăvoință te
fac să-ți uiți vârsta pe care o
încerci de la o vreme oarecare.

Când faci o statistică asupra culturii și științei unui popor, îi pui în cântar gradul de educație și volumul de ignoranță. Ar fi formidabil să fie câte un cântar peste tot, în drumurile noastre, ca să putem să aflăm nu doar câte kilograme de carne avem, ci și cultura, știința și buna creștere!

Războiul din inima noastră, contradicțiile din sufletul nostru, zbuciumul social cu întreaga gamă de nenorociri, de la paharul de lapte otrăvit de natura poluată, până la grija neodihnită de viața celor care răspund de soarta neamurilor, nu pot fi tămăduite fără gândul cel sfânt, mereu nou, dar întotdeauna altoit pe gândul cel dintâi, izvorât din înțelepciunea lui Dumnezeu!

Noi ne plângem deseori de amară nemulțumire și că, dragă Doamne!, am fi părăsiți de cei din jurul nostru și chiar de toată lumea. Sentimentul de singurătate se așază în suflet, de cele mai multe ori, doar cu buna noastră învoire. Atunci când păcătuim, lucrurile se agravează pentru că libera voie a luat-o înaintea rațiunii și cădem într-o stare neutră.

Oricât am iubi lumea,
cu toate avatururile
ei, într-o zi tot ajungem la
saturație. Cu trecerea anilor,
bucuriile noastre de zi cu zi
se stilizează și vrem să ne
eliberăm nu numai de noi, ci
mai ales de cei din jurul nos-
tru. În viața noastră de după
maturizare se încuibează
un fel de război care ne ține
mereu pe redute adverse.

Prin spațiul argeșean și vâlcean se găsesc biserici a căror catapetesmă este din zid. Icoanele Împărătești ale lui Iisus și ale Maicii Domnului sunt așezate exact la înălțimea staturii omului. Această stare de lucru m-a surprins de la început. Acum m-am obișnuit: parcă vorbești și ești egal cu Dumnezeu!

Cea mai mare nenorocire pentru om este uscăciunea sufletească, așa cum este scleroza în plăci. Hidoșenia omului cu sufletul uscat este mai nenorocită decât ce a omului întins pe catafalc. Cine ar putea umple și cu ce anume pustiul lăuntric din noi? Pustiul acesta lăuntric, nu-l poate umple decât Dumnezeu, cu iubire, pentru că El este iubire.

Mai presus de fiecare,
există Cineva mai mare
decât noi. Lucrurile mai pre-
sus de noi rămân în matca
lor absolută. Nu putem face
nimic atunci când nu accep-
tăm datul absolut. Plecarea
genunchilor într-o rugăciune
personală este o stare fireas-
că. Ne plecăm genunchii în
fața Absolutului și ridicăm
rugă la Dumnezeuul Iubirii.

Pentru a nu îngădui ca veninoasele laude să-ți otrăvească firea, este folositor să-ți astupi urechile. Mare neputință ne cuprinde atunci când dorim să fim lăudați. Se duce pe râpă toată osteneala noastră! Trufia noastră, uneori, întrece orice măsură, devenind insuportabilă celor din jur și chiar nouă înșine; această acritură mai rea ca lepra.

Orice îndoială în credință
apare ca urgia vântu-
rilor care gâtuie slăbănogul
nostru dor de a înțelege și
de a cuprinde cu inima,
Necuprinsul, pe Dumneze-
ul iubirii. Doar cu iubirea
noastră putem cuprinde iu-
birea Lui Dumnezeu. El va fi
pururea cu noi, doar atât cât
îi îngăduim. În celălalt timp,
așteaptă să-i dezăvorâm
căsuța inimii, ca să intre.

Fără o cuprindere universală în iubirea noastră, a tuturor fapturilor lui Dumnezeu, nu putem împlini măsura iubirii lui Dumnezeu. Pe cât de mare a fost, este și va fi iubirea lui Dumnezeu arătată nouă, pe atât de mare trebuie să fie iubirea pe care o arătăm celor asemenea nouă!

Nicio pată de egoism nu poate umbri iubirea întreagă a lui Dumnezeu, arătată prin Nașterea Fiului Său iubit, Iisus Hristos Domnul. Deschiderea inimii noastre pentru a cuprinde întreaga zidire divină, ne va asigura nădejdea întâlnirii cu Dumnezeul Puterilor.

La iubirea veșnică a lui Dumnezeu suntem chemați să răspundem cu aceeași monedă, în aur. Nu putem fi mai prejos în a ne arăta cel puțin gândul și fapta după puterile întărite de Dumnezeuul iubirii! Iubirea, iubire cheamă și cere!

În negura veacurilor, când totul părea să se prăbușească, a fost voia lui Dumnezeu să trimită Lumină mare, care să străfulgere genunea de păcat și suferință! Lumina lumii, Iisus Hristos, Domnul, avea să zguduie porțile întunecate ale păcatului, care țineau omenirea într-o jalnică pedeapsă.

Rămâne pentru noi o mare
mângâiere, acum și de-a
pururi, să știm că Iisus Hris-
tos este Domnul Dumnezeu,
venit aici, pe pământ, pentru
a ne da, pentru totdeauna,
asigurarea că nu suntem
singuri și nu mai suntem în
primejdia de a orbecăi într-o
neștiință și într-o nevederea
lui Dumnezeu.

Avem de două mii de ani aici, cu noi Icoana, sau Chipul lui Dumnezeu, pe Iisus Hristos, pe care milioane de oameni L-au văzut în mii de icoane. Dar nu numai în icoane a fost văzut, ci și în toate Altarele Bisericii, sub forma Euharistică, adică prin Trupul și Sângele Lui cu care ne împărtășim de atâta vreme!

De câte ori ne așezăm la rugăciune, Iisus, Domnul, este alături de noi! De câte ori citim Sfânta Scriptură, citim scrisoarea de iubire trimisă de Dumnezeu nouă, tuturor! De câte ori ne spovedim și ne împărtășim cu Trupul și Sângele lui Iisus Hristos, nu numai că-L vedem în chipul potrivit puterii noastre de percepție, ci, mai mult ca orice pe lumea aceasta, El își face din ființa noastră tron împărătesc!

Avem încredințarea
mângâietoare că Iisus
Hristos este Dumnezeu-Fiul,
cel coborât în trup omenesc,
plin de adevăr, împărțind har
celor care cred în El, ridicând
neconținut firea noastră ome-
nească la lumina și frumuse-
țea cea dintâi.

De ce este păcatul invidiei mai mare decât multe altele? Pentru că invidiosul nu recunoaște darurile celui de lângă el. Îi neagă talentul, veleitățile, priceperea, inteligența, noblețea și orice alte calități ar avea. Prin aceeași, nu lovește în om, ci în Dumnezeu-Creatorul Însuși, care este dătătorul darurilor noastre, ale tuturor...

Avem nădejdea foarte mare, aducătoare de pace, că noi, aceștia, păcătoși, neputincioși, așa cum ne găsim, suntem în preocuparea predilectă a lui Dumnezeu, care mai mult cu astfel de persoane are de-a face. Și față de noi Își manifestă întreaga grijă, în deplină dragoste și cu întreagă revărsare de binecuvântări. Nu vă pierdeți curajul!

Dacă ne vom gândi cu adevărat la toate aceste tainice daruri, câte a făcut Dumnezeu pentru noi, cu neputință este să nu ne îndemnăm spre dragostea lui Dumnezeu și cu neputință este să nu ne străduim și noi să facem poruncile Lui, Care ne-a dat viața și atât de mult ne poartă de grijă.

Neagoe Vodă Basarab creștea o dată cu Mănăstirea Argeșului și cu sfințenia în sinea sa, răsucind firele de aur ale jertfei care unea pământul cu cerul, prin turlile care se înșurubau în Univers. Era cântecul lui cel din urmă care se arăta pe plaiurile Argeșului.

Mare bucurie cuprinde
Minima noastră când
aflăm cine ne-a făcut pe noi
în frumusețea acestei lumi
văzute! Avem adevărarea
biblică, mărturia sacră
a originii noastre divine,
mărturie care ne limpezește
mintea și ne încurajează
inima spre chemarea de a ne
trezi din gândirea stufoasă
și de a încerca să umblăm în
Legea și poruncile Domnului
Dumnezeu, care ne-a creat.

Când te ia Dumnezeu în primire, uiți de tine și gata! Ești pe mâinile cele mai sigure... Când îți face Dumnezeu primire în cetate, ești cel mai fericit om de pe pământ! Așa am trăit atunci și așa trăiesc și azi, în lumina lină din vecerniile veșnice!

Bine este tot ceea ce rându-
iește Bunul Dumnezeu
oamenilor care sunt niște
țâfnoși și pretențioși. M-am
tot întrebat, cum de și-a făcut
Dumnezeu de lucru cu noi...
Suntem așa de sublimi și așa
de ridicoli, că te-apucă îngrijo-
rarea dar și bucuria, că iubirea
lui Dumnezeu trece peste toate
neputințele noastre, zi de zi!
Pentru că este Dumnezeu și
ne tratează ca un Dumnezeu!
Asta-i și salvarea noastră.

Dacă am medita puțin
la darul sfânt al vieții
și la sensul sacru al venirii
noastre în această frumusețe
a lumii văzute, am fi cutre-
murați și n-am mai îndrăzni,
niciodată, în nici un fel să
distrugem viața nimănui.
O știe fiecare dintre noi, că
n-avem dreptul de a hotărî
asupra vieții niciunui om,
indiferent cine ar fi el.

Avem, aşadar, în Persoana
lui Iisus Hristos și în
Maica Domnului, bucuria cea
mare, bucuria salvării noastre.
Devenim cetățeni ai Împărăției
lui Dumnezeu, ai Împărăției
bucuriei nesfârșite, după care
tânjește fiecare dintre noi. Ori-
cât ne-am simți de bine, totuși,
fericirea acestei lumi devine
stânjenitoare. În sufletul
nostru este alt dor. Dorul de
Dumnezeu, dorul de fericirea
trainică și netrecătoare!

Dumnezeu, prin Sfinții
Săi, ajută grabnic doar în
stări limită, adică atunci când
noi nu mai putem face nimic
cu puterile noastre slăbănoa-
ge. Strigătul la Dumnezeu este
auzit și minunea se săvâr-
șește. Este, așadar, necesară
legătura de inimă între om
și Dumnezeu. Dar, Doamne,
câți dintre noi nu am primit
semnul minunii lui Dumne-
zeu? Câtă speranță!...

Trebuie să ne ducă cu gândul mereu la Iisus Hristos, dorul dorurilor noastre! Iisus Hristos, chezașul mântuirii noastre, prietenul cel mai bun și fidel pe care-l putem avea, fiecare dintre noi, aici, în timpul trecerii prin această frumusețe a lumii văzute, și mai ales atunci când, în marea trecere, dincolo, în țara de peste veac, ne întinde mâna Sa dumnezeiască.

Să ne întoarcem la Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, fără teamă, fără nicio îndoială, cu mare încredere, să intrăm la masa Lui cu haina curată, de nuntă, adică: o căință sinceră și credință hotărâtă în iertarea păcatelor. Astfel, Iisus Hristos desființează întregul nostru trecut, oricât de dureros și întunecat ar fi fost.

Chiar și pe cel din urmă
păcătos, Iisus Hristos îl
poate face un om îndreptat,
un sfânt! Aceasta o poate face
numai Iisus Restauratorul:
reașezarea omului în starea
lui paradisiacă de altădată,
de unde a căzut prin neascultare
de porunca lui Dumnezeu.
Doar Iisus, Domnul,
ne ajută să ne restabilim în
fericita condiție adamică,
adică, în haina cea dintâi.

Iubirea veșnică a lui Dumnezeu, mărturisită în fața creaturii Sale, a fost și va rămâne de-a pururi, cea mai mare bucurie și cea mai mare nădejde în această călătorie scurtă pe care o facem aici, pe pământ! Modul cel mai vădit în care s-a arătat iubirea cea veșnică a lui Dumnezeu a fost atunci când a hotărât, în atotștiința Sa, Întruparea Celui care este Una cu El, Cuvântul cel veșnic, Iisus Hristos.

În iubirea arătată aproapelui nostru, oricărui frate de pe fața pământului, nu numai celor de o rudenie și dintr-o țară cu noi, este necesar să turnăm cu măsură dumnezeiască din iubirea cea mare pe care l-o arătam lui Dumnezeu. Aproapele nostru este iubit cu iubire omenească îndumnezeită; aproapele este iubit în Dumnezeu, iar Dumnezeu este iubit în aproapele.

Chemarea la desăvârșire
este pentru noi bucuria
cea mare adusă de Iisus cel
înviat din tenebrele morții!
Aceasta nu este numai o
chemare imperativă, ci este
dublată de ajutor, căci EL ne
și întinde brațu-l atotputer-
nic pentru a birui în lucrarea
începută cu sfințenie și
dăruire de sine.

Să nu uităm niciodată în viața noastră, că iubirea nu poate trăi fără a fi susținută de rugăciune către Dumnezeu Iubirii. Rugăciunea este ca apa și lumina; ține în viață iubirea de Dumnezeu și de oameni. Știm și noi românii, din veacurile intrate în veșnicie, că nemurirea unui neam se măsoară cu sufletul.

Iubirea rezolvă problemele cerului și ale pământului. Prezența ori absența ei hotărăsc destinul veșnic și temporar al omului și al societății. Va veni o vreme când atât omul singuratic, cât și lumea întreagă, deci și noi, vom fi siliți să trecem singurul mare examen: Examenul Iubirii!

Dintotdeauna, toate
Golgotele de pe fața
întregului pământ și toate
răstignirile au fost și vor fi
biruite de sufletul care crede
în Învierea lui Iisus.

Rătăcirile, ereziile și tălmăcirile cu iz diabolic asupra vieții lui Iisus, care apar peste tot în mass-media în ultima vreme, sunt semnele unei ignoranțe abominabile. Răul se întinde ca și radiațiile atomice de la Cernobîl, explozia și răul fiind de 1000 de ori mai mare ca bombele de la Hiroshima și Nagasaki.

În gândirea lui Dumnezeu, totdeauna lucrările sfinte sunt orânduite să dureze în veac. Să ne amintim cu grijă de misiunea noastră eternă pe pământ, de idealul nostru de popor creștin aici și în veșnicie; de a lupta împotriva necredinței în Dumnezeu știind că Ortodoxia este Biserica martirilor, luptătoare pentru viața și comorile ei istorice și duhovnicești.

Dunărea a fost întotdeauna ca un uriaș epitrahil întins din Munții Pădurea Neagră până la revărsatul ei în Marea Neagră. Niciodată acest fluviu nu a despărțit Europa în două, ci a unit-o, ea fiind un liant sau o punte de aur peste care au trecut în ambele părți, apostolii lui Iisus, misionarii, ucenici ai apostolilor, preoți ostenitori și diaconi slujitori.

Dumnezeu a iubit lumea
în chip absolut prin
trimiterea lui Iisus Hristos
pentru a o salva de la păcat;
lucrare cu totul absolută
și unică în istoria lumii!
Așadar, dovada sensibilă a
iubirii lui Dumnezeu față de
creaturile Sale omenești este
Iisus Hristos, Om în carne
și oase, asemănător nouă
întru toate, afară de păcat,
El nefiind o idee, o teorie sau
o abstracție filosofică.

În templul cel măreț, cu fruntea în soare, Carpații românești, plini de peșteri, ape, flori și cânt de păsări cu ponoare și poieni pline de ghiocei, narcise și brazi, candelabre atârinate de tăria cerurilor, iubitorii de Dumnezeu, monahii și monahiile, unii preoți și arhieriei și-au prins ființa întru mărirea lui Dumnezeu, cea neveștejită de trecerea timpului, întru sfântă sihăstrie și veghere neadormită.

Mare îmi este bucuria
când vine vorba despre
Îngeri! Este o desfătare a
inimii. Imediat mintea ne
zboară la frumuseți negrăite,
la dumbrăvi minunate, la
întâmplări deosebite din po-
vestirile pentru copii. Și parcă
tot gândindu-te, auzi pași
de îngeri și bătăi de aripi în
jurul tău. Totul se luminează și
aerul din jur este proaspăt și-n
inimă coboară bucuriile care
nu se mai termină.

Degeaba îi spui săracului:
ești un Dumnezeu și
orfanului îi spui: tu ai un
dat în cer! Dar dacă ajuți
săracului să poată trăi și el
ca un om, atunci îi arăți pe
Dumnezeu. Și dacă îl crești
pe orfan ca pe propriul tău
copil, atunci îl faci să cunoas-
că pe Tatăl din ceruri.

Sunt și astăzi creștini
adevărați, care, în stare de
anonimat, fac fapte dintre
cele mai mari. Delicatețea
aceasta de a lucra în taină,
știut doar de Dumnezeu, care
vede totul și cei care primesc
binecuvântarea cu discreție,
este de esență evanghelică.
Nu uităm să le mulțumim
din adâncul inimii. Să aibă
bucurii nesfârșite și răsplată
de la Bunul Dumnezeu.

Mângâierea noastră este
că Ortodoxia, Biserica
lui Hristos pe pământul ro-
mânesc, e creatoarea culturii
noastre naționale, sinteza
armonioasă și fericită dintre
suflet și trup, dintre religie și
naționalitate, dintre spirit și
materie.

Ortodoxia este la mijloc;
de jur împrejur stau însă
munca și suferința noastră.
Un popor poate părăsi tot-
deauna ce i s-a dat, dar nici-
odată nu se va găsi un popor
care să consimtă a părăsi ceea
ce și-a dat el însuși, suferind
și luptând.

Tot ce au săvârșit mâinile
lui Iisus, toate drumurile
bătute de picioarele Lui, privi-
rea Lui, osteneala Lui, foame-
tea, setea, sărăcia, durerea,
Crucea, moartea și Învierea
Lui, toate aveau imprimate în
ele, cu litere de foc, cuvântul:
IUBIRE! El își pune sufletul
Său pentru noi din iubire și
numai din iubire!

Grija cea dintâi, de orice vârstă am fi, este grija de a ne pregăti pentru marea întâlnire cu Dumnezeu, la examenul cel mai important din viața noastră! Iar toate greșelile din viața noastră nu pot fi tămăduite decât prin cea mai sinceră căință pentru iertarea păcatelor săvârșite cu lucrul, cu gândul, cu voie, fără voie, cu știință sau neștiință, în zi și în noapte!

Cât de frumos sunt așezate toate! Buna rânduială ortodoxă s-a impus totdeauna cu cea mai mare discreție și cu o aleasă virtute a discernământului. În ortodoxie nu s-a glumit niciodată cu credința în Dumnezeu și nici cu rânduielile blânde și ziditoare de suflet.

Anevoios lucru este să te
birui pe tine însuți; mai
ales într-o lume unde oamenii
se calcă unii pe alții în picioare
și mare îți este mirarea când
întâlnești pe cărările vieții fiin-
țe de o mare finețe sufletească.
Parcă nici n-ar fi din lumea
aceasta. Îți vine mereu să spui
cu inima deplin bucuroasă:
lată că am mai găsit un om!

Cei mai mulți dintre noi au crezut de-a lungul timpului, că toate nenorocirile vin din partea lui Dumnezeu. Nimic mai fals în gândirea aceasta. Dumnezeu nostru nu este Dumnezeul războiului, ci este Dumnezeul păcii.

La baza nebunelii acestei lumi stă și răutatea. Smulgând acest cancer din rădăcinile inimii și ale sufletului nostru, vom avea pacea cu oamenii și pacea cu Dumnezeu. Aceasta este și condiția de a-L vedea pe Dumnezeu.

La școala cea mai înaltă a lumii dintotdeauna, Școala Pocăinței, trebuie să ne aflăm cu toți pentru a ajunge la bucuria izbânzilor duhovnicești. Iisus, Domnul, ne cheamă la Sine pe toți! El ne dorește recuperăți din viiturile păcătoase ale lumii! El și-a dat sângele Său preț de răscumpărare pentru noi toți! Noi suntem ai Lui pe veci! El ne dă demnitatea de fi ai Cerului!

Iisus Hristos a surpat pentru totdeauna zidul care ne desparte de Dumnezeu Tatăl. El caută în sufletele noastre pierdute, primește pe fiii rătăciți, iartă pe Mariile Magdalene, alungă duhurile necurate, înmulțește pâinile în pustie, își dă, în mod suprem, Trupul și Sângele Său, ca hrană.

Dacă realizăm în inima noastră, în mintea noastră, în sufletul nostru, în toată viața noastră, înăuntrul nostru, loc de cinste pentru aproapele nostru, dacă îi vom face pe cei din jurul nostru să se bucure în împărăția dinăuntrul nostru, toți cei pe care i-am cunoscut, toți prietenii și mai ales toți vrăjmașii pe care i-am avut, atunci putem spune că ne vom vedea și în Împărăția lui Dumnezeu.

Să pășești în natură ca prin
grădina lui Dumnezeu! Să
te bucuri de cântec, de flori,
de lumină, de soare, de lucrul
mâinilor lui Dumnezeu! Așa-
dar, fiecare dintre noi putem
să zidim Împărăția lui Dum-
nezeu: în noi, în lume și în
Cer! De aici, de pe pământ!
Dacă nu o facem aici, nu vom
găsi nimic în cer.

Dacă am dărâmat aici totul prin păcate, ură, nemulțumire, necredință și alte urâciuni ale veacului, vom rămâne singuri, fără iubirea lui Dumnezeu. Este lucru greu, așa cum știe fiecare, și nu putem glumi cu viața noastră atât de scurtă și plină mai mult de amărăciuni decât de bucurii.

La Dumnezeu nu merge
cu păcăleala. Auzim
spunându-se: Viața este un
iad! Așa este, când lipsește
iubirea, răbdarea, îngăduința,
iertarea, respectul, curățenia
pe dinăuntru și pe dinafară!
Viața este o bucurie, este un
Rai, mai auzi pe ici-colea! Da,
este un Rai, dacă suntem și noi
ca ghiocelul de primăvară, ca
floarea din glastră, ca mielul
blând și curat, ca îngerul păzi-
tor al celor din jurul nostru!

Stim cu toții, de altfel, că
atunci când aprindem
mai multe lumânări într-o
cameră întunecată, se face
mai multă lumină, și precum
când se adună mai mulți
cărbuni la un loc, mai multă
căldură și putere au, așa și
credința celor mai mulți, este
ascultată și are mare trecere
în fața lui Dumnezeu.

Toate rugăciunile credincioșilor, făcute în comun, în Duminici și sărbători, cu multă credință, unite cu ale preoților, diaconilor și arhiereilor, au darul de a duce la împlinirea cererilor adresate Bunului Dumnezeu. Ce ne-am face fără această rugăciune în comuniune, atât de necesară la săvârșirea Sfintei Liturghii, unde pâinea și vinul se prefac în Trupul și Sângele lui Hristos?

Cheile de la ușa Raiului
sunt la noi. Se numesc:
Bunătatea, Mila și Iertarea!
Să nu le pierdem pe drum!

Dacă regret ceva și nu mă
mângâi, este faptul că
n-am mulțumit lui Dumne-
zeu, mai demult și nici chiar
acum n-o prea fac, socotind că
Dumnezeu îmi este dator (ca
să vezi!) mereu. N-am mulțu-
mit lui Dumnezeu că m-a zidit
pe lumea aceasta! Nu l-am
mulțumit pentru darurile Sale
cele multe, sădite în viața mea,
bătrână de acum!

Mai ales azi se tipărește foarte mult, enorm, aş putea spune, iar cu cititul rămânem, poate, undeva, la un nivel foarte scăzut. Bucuria lecturii, totuşi, vine din dragostea şi dorul de a şti. Doar cei suficient convinşi că, dragă Doamne, ar şti totul, nu consideră că ar trebui să citească spornic marile cărţi ale omenirii de cultură generală şi tot ceea ce zideşte, bineînţeles!

Există o mare legătură
între cititor și carte. Când
citești Biblia, inima ți se unește
cu Dumnezeu. Devii una cu
textul, aș putea zice; iubirea
lui Dumnezeu te inundă ca
razele soarelui, alungând
întunericul. Când citești Sfinții
Părinți, cea mai mare bogăție,
tezaurul de aur al Ortodoxiei,
te îmbrățișează, nevăzut,
pleiada de Sfinți, ostenitori de
altădată și grăitori în Duhul
Sfânt către inimile noastre.

Noi nu putem vorbi
altfel decât din Sfân-
ta Scriptură și din Sfinții
Părinți. Părerile filosofilor, ale
psihologilor, ale fiziologilor și
așa mai departe sunt de luat
în considerare, numai atât
cât sunt în aura de adevăr și
sfințenie a Sfintei Scripturi.

În mantia smereniei S-a
îmbrăcat doar Iisus Hristos!
Așa că acest cuvânt și această
stare este numai a lui Dumnezeu.
Noi putem fi cumsecade,
cu obraz subțire, cu bun simț,
pioși, pe ici pe colea, cu puțină
evlavie, dacă putem spune
și aceasta, dar nu ne putem
împăuna nici pe departe cu
un astfel de epitet, cu această
numire de smerenie.

Putem să punem zăbală
liberului arbitru, să-l
punem în ascultare, să-l facem
ineficient prin duhovnicul
nostru, sfătuitoarul nostru. De
aceea, este necesar să avem
multă sfătuire, care ne absolvă
de greșeli și ne ajută să ne
corectăm viața.

Este o mare minune că în Biserica Ortodoxă se fac aceste rugăciuni foarte stăruitoare pentru cei care au plecat dintre noi. Avem credința că Dumnezeu ușurează și iartă. Știe în atotștiința Sa și în atotbunătatea Sa cum să orânduiască lucrurile.

Datoria noastră este să avem iubire până la capăt și să stăruim în rugăciune și pentru cei vii și pentru cei care au plecat dintre noi.

Dumnezeu nu se ia după noi. Dacă s-ar lua după noi, ar fi o nenorocire. Trebuie să ne vină mintea la cap și să ne așezăm pe virtute și seriozitate, că nu este de glumit cu viața noastră.

Sigur că este necesar să se
ștină nu numai discursuri
sfinte, pentru care lumea de
azi nu prea are urechi, dar
este absolut necesar să se
citească în mod serios, barem
câteva zeci de cărți din puho-
iul de tipărituri. Așadar, aș
pofti pe cine vrea să asculte,
la citit. Este singurul timp
nerisipit pe lângă cel al rugă-
ciunii și al faptelor bune.

Orice lucrare pe care o săvârșim noi, fără a cere binecuvântarea lui Dumnezeu, este o lucrare omenească, sortită până la urmă eșecului de care noi, deseori, ne plângem, dar fără să dregem nimic sau aproape nimic.

Ne închinăm și ne pierdem timpul cu lucruri care îngrașă trupul nostru, îi împlinim toate poftele știute, auzite și văzute la străini; televiziunea ne ia o bună parte din timp și ne risipește deseori pacea inimii, ca și lipsa de pace socială, parada politică și nedreptățile de pe toate drumurile; răutatea și invidia; lipsa de credință fierbinte în Dumnezeu; lipsa iubirii și a iertării; înstrăinarea de valorile strămoșești!...

Este ușor să vorbești despre călugărie. Împlinirea celor impuse de acest statut sau stare aparte este, însă, cea mai grea lucrare. Cred că, în sinea sa, niciun monah sau monahie n-ar îndrăzni să spună că este ușor acest drum și, mai ales, că poate fi împlinită deplin această chemare la o viață mai acătării în cele morale și duhovnicești.

De „necuratul” nu m-am speriat niciodată din câte îmi aduc aminte. Mai degrabă m-am temut de oameni care, unii dintre ei, din păcate, sunt mai răi ca diavolii.

Femeia este un înger. Așa a zidit-o Dumnezeu. Să nu hulim niciodată și să nu condamnăm. Ce s-ar face lumea aceasta fără femeie?

Formalismul se topește în izbânda luminii de Paști. Oricine aprinde o lumânare oricând, și mai ales de Paști, se duce cu gândul la Iisus Hristos, Domnul, Lumină din Lumina lui Dumnezeu, care nu se împuținează niciodată, așa cum aprindem lumină din lumina fratelui de lângă noi, în Ziua cea mare a lumii: Ziua Învierii lui Iisus este pentru a ne învăța trecerea de aici spre Împărăția Luminii.

Credința în Iisus este
copleșitoare și, în același
timp, izbăvitoare. Fără
voia noastră, de sus, de la
Părintele Luminilor, lacrima
lui Dumnezeu alunecă și pe
fața noastră străluminată de
lumina din Ziua Învierii, Ziua
lui Iisus Hristos, Căruia i se
face mereu dor de noi!

Moșul de Crăciun și
Miepurașul de Paști, de
unde s-or fi aciuit pe lângă
marile sărbători creștine,
nu am știre cu adevărat, cu
toate că se tot inventează și se
cârpesc povești. Sigur că-i de
domeniul folclorului de aici
sau de pe aiurea.

Sperăm, totuși, să ne vină
în ajutor cetele îngerești
ca să ne izbăvească și să ne
lumineze mintea pentru res-
pect, omenie și bună cuviință,
asta însemnând libertate și
educație. Știința și tehnica
au luat-o înaintea culturii
și educației. Dacă nu avem
cultură și educație, folosind
tehnica și știința neînțelept
și fără grijă, ne putem sparge
capul unii altora.

Încă mai sunt gropi - ca
peste tot - pe drumul pe
care trebuie să se întâlnească
poporul cu clerul, în general,
și mai ales, în special, pe dru-
murile de la om la om, de la
creștin la creștin, de la cleric
la laic și de la cleric la cleric.

Marile păcate - indiferen-
ța și înstrăinarea - de
orice fel ar fi, taie punțile
dintre noi. În România, încă
se moare de singurătate și
de foame. Se moare de boli
netratate. N-o să ne întrebe
Dumnezeu câte palate și alte
acareturi am zidit și ce funcții
am avut. El ne va întreba câtă
grijă am avut unii de alții
și de ce-am călcat iubirea
lui Iisus, jertfitoare, pentru
mântuirea noastră!

Prioritatea cea dintâi a laicului, ca implicare în viața Bisericii și a societății, prin prisma învățaturii creștine și pentru care ar trebui să se mobilizeze mireni, este de a lucra activ la viața duhovnicească a Bisericii prin participarea la viața liturgică și caritativă.

Ceea ce m-a impresionat peste măsură la Argeș și mă bucură mereu este prezența mamelor și a bunicilor cu pruncii la biserică, iar înainte de Paști și de celelalte sărbători, vin toți pruncii să se împărtășească. Vin cu toții la biserică de dragul lui Iisus, a Maicii Domnului și a Sfintei Filoteia, căreia îi zic: Sfântulița!

Noi suntem mereu grăbiți, dar este de folos ca în viața noastră să avem o grabă aparte, graba de a cunoaște Legea lui Dumnezeu și a ne întoarce de pe drumurile rătăcite. Și nu numai atât, a ne întoarce spre noi înșine, ci trebuie să priveghem și la întoarcerea aproapelui nostru. Să stăruim și noi, așadar, să pescuim suflete pentru Împărăția lui Dumnezeu!

De cele mai multe ori,
cam toți procedăm așa,
ne trâmbițăm faptele bune,
făcute din mila lui Dum-
nezeu. Rămânem, astfel, cu
plata de la oameni: lauda
lor! Dar sperăm să primim și
ceva plată, ca avvi din Pateric.
Dumnezeu ne judecă și după
vremile în care trăim, având
alte măsuri!

Pregătirea atentă pentru a pași pe drumul care duce la Sfântul Altar, de unde primim Sfânta Împărtășanie, este infinit mai importantă decât grija de a arăta celor din jur o anumită statură și stare a noastră.

Istoria spirituală a lumii ne stă mărturie neclintită și azi, mai mult ca oricând, că noianul de ispite care vin cu viteză asupra noastră prin toată mass-media și nu numai, este un semn apocaliptic.

Așadar, Iisus ne cheamă la Sine pe „poarta cea strâmtă” a renunțării de toate felurile: de la mâncare multă, de la fumat, de la bătaie, de la băutură și desfrânare, de la ură și mânie, de la mândrie și lene, de la fățarnicie; renunțarea hotărâtă de la toate păcatele împotriva Duhului Sfânt sau strigătoare la Cer care, tuturor, de la mic la mare, mai puțin sau mai mult, ne învăluie viața noastră.

Rugăciunile noastre și
căința noastră sinceră,
precum și hotărârea de a nu
mai păcătui, ar aduce o ușu-
rare pământului, n-ar mai fi
cutremure, nici războaie, iar
pământul ar deveni o grădină
împodobită. Dumnezeu este
supărat pe noi! Dar El știe
că-l iubim și ne vom strădui
ca de azi, de acum, din aceas-
tă clipă să punem început
bun vieții noastre, cu ajutorul
Lui cel sfânt!

Suntem porniți toți să ne
stânguim de puținătatea
fericirii ce ne este dată s-o
gustăm pe pământ. Personal,
admir din răspunderi entuzias-
mul și optimismul oamenilor
de a răzbi, de a învinge, de a
ajunge acolo unde li se pare
lor că ar fi o culme a fericirii
și mi-am zis: Dacă așa ne-am
strădui să-L cunoaștem și să-L
urmăm pe Dumnezeu, ar fi
cea mai mare biruință a noas-
tră și bucuria ar fi eternă!

Desigur, nu vom uita nici-
odată că aceste chemări
sunt imperative, adică nu se
pot negocia, sunt porunci
dumnezeiești. Iar împlini-
rea lor nu se poate înfăptui
fără Harul Duhului Sfânt:
„Care pretutindenea este și
pe toate le îplinește!” Iar
Harul Duhului Sfânt nu vine
fără rugăciune și fără a avea
inima curată, vasul de aur
curat, neatins de stricăciunea
timpului nostru.

N-aș dori, ca la judecata
din urmă, noi, cei cu
Dumnezeu în sân și care-L
predicăm, să vedem pe
creștinii contemporani nouă
că se mântuiesc și se bucură
de fața Sfintei Treimi, iar noi
să ne rușinăm de privirea
lor, cum se înspăimântă și
turma văzându-și păstorul
mâncat de lupi. Să nu fie
aceasta, niciodată!

Cât privește evlavia și credința întrupate în fapte, le-am spus-o mereu teologilor noștri, că sunt mai pregătiți creștinii care vin la slujbă cu fior sfânt, decât noi, cei chemați special să avem o trăire exemplară.

Aberațiile sexuale sunt o boală pentru că sunt deviații de la rânduiala biblică, duhovnicească, morală și de la bunul simț elementar, mai ales. Biserica privește, sfătuiește și îndeamnă la stăruință în lupta ce trebuie să o ducem cu noi înșine. Să ne învingem apucăturile urâte și să eliminăm în fiecare zi câte un păcat care ne chinuiește.

Suntem păcătoși, dar a ne strâmbița păcatele este deja o problemă psihică! Sunt păcătoși ascunși, iar alții bat toba, lăudându-se că sunt păcătoși. Unii păcătuiesc din neputință și cer ajutorul lui Dumnezeu, oamenilor și duhovnicilor iscusiți, doctori de suflet. Până la urmă, ni se arată Dumnezeu și ne apucă rușinea de păcatele săvârșite.

Păcatul este un accident,
de altfel, nedorit. El
ne cotopește deseori. Dar
trebuie să luptăm împotriva
apucăturilor noastre. Păcatul
se săvârșește și din nebunie.
Îngroșarea conștiinței este
primul pas care ne duce de
râpă. Aceasta înseamnă slabă
credință și lipsa rugăciunii
sincere către Dumnezeu, ca să
ne salveze de la păcat și pieire.

Personal, n-am ce mai
aștepta de la lumea
aceasta controversată și chi-
nuită, în toate felurile. Să-l
mulțumim lui Dumnezeu
pentru fiecare zi pe care ne-o
dăruiește și să ne împăcăm
cu Dumnezeu, făcând căință
și pace cu toți oamenii. N-aș
crede că Dumnezeu va izbi
cu necruțare în investiția
uriașă făcută cu pământul și
omenirea zidită cu voia Sa!

Cele mai frumoase fapte
din lume sunt femeile și
fără ele ne-am prăpădi, ca
speță umană și de dorul lor,
al mamei și soției. Scoateți
femeia din lume și veți vedea
ce mai rămâne!

Se vorbește că trebuie să strângem avere. O spun limpede și pentru totdeauna: omul nu ia cu el nicio avere, de niciun fel. Eu am o singură avere, totuși: o ușă pusă în drum pe care, de afară, intru tot afară. Vă imaginați ușa?

Omul bea o țuică românească, bea un pahar cu vin, că doar Iisus, la Cana Galileii, n-a prefăcut vinul în apă, ci invers. Ne-ar sta prea nu știu cum să ne dăm mai mari ca Iisus, nu?

Fără muncă responsabilă și hărnicie plină de seriozitate, cu un solid caracter, vom fi vărsați din gura lui Dumnezeu, ca niște netrebnici. Darurile primite de la Dumnezeu trebuie să le înmulțim cu sârguință și cu dragoste pentru a nu se lua de la noi.

În viața omului și, deci, și a
omenirii, totul este oscilant.
Nu-i nimic statornic sub
soare. Suntem mai schimbă-
tori ca vremea, fiind o sumă
de contradicții și incertitu-
dini. Drept dovadă ne stau
întâmplările din istoria lumii
laice și religioase.

După cum merg lucrurile acum, există o tendință de scădere a sentimentului religios, dar n-aș crede că va fi o pieire totală a credinței. Duhul Sfânt este prezent cu forța Sa acolo unde nici nu ne gândim. Ce ni se pare a fi azi pierdut, mâine renaște la o viață nouă, cu o forță formidabilă.

Ce minune e și căsătoria!
Trebuie să fii strașnic om,
voievod și prinț al sacrului, al
bunului simț, al realismului
sănătos și împreună lucrător
al lui Dumnezeu, întru ale
începutului, ale genezei! Con-
cubinajul este o neputință de
ocazie care strică rânduiala
biblică și a bunului simț.
Flăcăul și fata nu trebuie să
coboare Taina Sfintei Căsă-
torii și a celor ce decurg din
frumusețea și iubirea ei.

Stim că suntem slabi, nepu-
tincioși și repede săvârși-
tori de necuviințe. Cum este
familia, cu rânduiala ei sfân-
tă, așa este și țara. Orice pieire
vine de la scăderea sfințeniei
în viața conjugală. A face o
căsătorie este o jertfă mare și
poate că azi unii tineri nu mai
sunt dispuși la aceasta.

Să nu uităm că suntem zidiți
toți într-un spațiu rupt din
Rai, cu lumină, cânt și flori!
Să nu uităm că suntem iubiți
de Dumnezeu și că noi trebuie
să-i răspundem pe măsură,
după puterea noastră! Să nu
uităm că suntem binecuvân-
tați de Dumnezeu și avem
prunci și îi creștem cu sfin-
țenie și-i purtăm în brațe, în
Casa Domnului. Să nu uităm
să ne ajutăm unii pe alții, fiind
toți copiii lui Dumnezeu!

Orice eres se poate liniști numai cu chemarea lui Dumnezeu, care luminează și întărește credința cea adevărată. Mai este de vindecat ignoranța crasă a unora dintre oameni și orgoliul prostesc care se afișează cu destulă îndrăzneală și nerușinare.

Neisprăvitului, ignorantului și celui rău, n-ai ce le face. Ei se cred cei mai aleși, cei mai serioși și cele mai importante figuri de pe pământ. Poate că Dumnezeu le va lumina mintea și-i va îndemna să meargă pe drumul cel drept. Trebuie ca fiecare dintre noi să ne întrebăm: Oare mergem noi în direcția bună? Cea iubită de Dumnezeu și sigură pentru mântuire?

Atât timp cât preotul stă în mijlocul parohiei, în satul românesc, plin de farmec și tradiții, se împlinește un proiect splendid de pastorație și prezență activă. Astfel, se dă optimism și înviorare obștii, mai mici sau mai mari. Restul, sunt teorii sterile.

Nu vom ști niciodată exact ce este moartea și nici ce este viața. Despre acești doi poli tranzitorii ai vieții noastre știe numai Creatorul, Dumnezeu cel Atotputernic, Izvorul Vieții și Biruitorul morții. Dar, câte ceva, ca prin ghicitură, tot mai știm. Rămâne însă de-a pururi, ca fiecare dintre noi, personal, să facem experiența unică a venirii și a plecării!

Dacă n-am fi din Dum-
nezeu, Sfânta Treime
n-ar fi trimis pe Iisus, aici
la noi pe pământ, să ne
ajute să mergem pe Calea
cea dreaptă, întru Adevăr,
spre Viața cea veșnică! Este
bine să știm acest lucru!
Să-l mulțumim Domnului
pentru aceasta în fiecare zi!

Așadar, desprinderea de pe acest pământ, adică plecarea noastră în Țara de peste veac, este o trecere într-o nouă ipostază de suprafințare. Avem, prin urmare: venirea din ființă, adică din Dumnezeu și părinții noștri, ființarea, în spațiul și timpul rânduit de Dumnezeu și suprafințarea, noua stare în dinamica ascendentă a lui Dumnezeu.

Când ne cârpim existența,
când ne batem joc unii de
alții, e vai de noi! Când uităm
de unde venim și de menirea
noastră, când nu ne trezim
din ignoranță și lenevie
duhovnicească, putem fi ca
orice dihanie, mai mică sau
mai mare, existând haotic și
în oarbă primejdie, dar nu
suntem oameni.

Rânduiala lui Dumnezeu este perfectă! Ne culege de pe pământ atunci când ne-am copt, adică după ce am adus roadă bună, că nu am venit pe aici, doar să mâncăm, să bem și să dormim. Aici e locul și timpul pregătirii pentru a ne prezenta în fața Dumnezeului iubirii. Să nu pierdem prilejul!

Biserica este mama poporului, a neamului nostru românesc, cum o vedea Eminescu. Ea suferă împreună cu fiii ei. Credința noastră fermă în Dumnezeu și îndreptarea vieții noastre grabnică ne vor izbăvi de toate primejdiile, iar noi, preoții, trebuie să fim în fruntea echilibrului și a îndreptării.

Orice îndepărtare de Dumnezeu este o criză care se plătește scump. Noi toți, mai mult sau mai puțin, suntem autorii crizelor. Să nu dăm vina pe Dumnezeu sau pe altcineva! Să ne privim pe dinlăuntru! Avem ce curăți!

Tocmai în vremea crizelor s-au construit biserici. Este un fenomen aparte. În clipele disperărilor, bieții oameni își clădesc altare pentru închinare către Dumnezeu care izbăvește. Poate că în disperarea ce ne va încerca dăruim ultima speranță Altarului. Avem zidirile tămăduirii disperării: Altare! Iar Altarele nu se fac cu bani. Ele se ctitoresc în credință și cu inima. Câtă jertfă pui, atâta durează.

Despre falimentul Bisericii nu poate fi vorba niciodată. Ea este atât în viața luptătoare, aici pe pământ, cât și în viața triumfătoare, în zările de lumină ale Paradisului unde putem încăpea toți. Când va pleca ultimul om de pe pământ, el va pleca laolaltă cu Biserica slavei lui Dumnezeu!

Nimeni nu este curat înaintea lui Dumnezeu! Așadar, cler și popor, suntem cam în aceeași oală. Nu este cazul să o facem pe sau să pozăm în sfinți. Vai de capul nostru, o, pământenii! Cine suntem noi în fața Domnului?

Îmi doresc să văd, atât la mine, cât și la cei din jurul meu, că ne-am lepădat de orgolii ticăloase, minciuni convenționale, oportunism, perfidie, ignoranță, răutate și micime de suflet, înotând în nimicniciile acestei vieți atât de trecătoare. Trebuie să ne trezim din ticăloșii și marasme idioate. Este timpul să ne înnoim gândirea, lucrarea și orice atitudine.

Am înțeles că ecumenic înseamnă să fii dispus să studiezi cu seriozitate Teologia și Tradiția Bisericii pe care, cu dragoste și dinamism creștin, să o faci cunoscută și altora, fără să devii în niciun fel supărător pentru aproapele tău. Trebuie să învățăm aceasta și să nu punem monopol pe Dumnezeu. Nu avem niciun drept.

Biserica Ortodoxă nu trebuie reformată! Stăpânul ei este Hristos și Adevărul este numai unul. Nu există două sau nouă adevăruri, cum încercăm să convingem. Dacă este vorba să facem o reformă, aş spune că este absolut necesar ca noi să ne reformăm pe dinlăuntrul nostru. Să devenim harnici și înțelepți ca să separăm lucrurile veşnice de cele trecătoare.

Femeia este mai presus de înțelesurile noastre obișnuite. Ele sunt darul lui Dumnezeu! Ele au dar peste dar! Ele dau, din mila lui Dumnezeu, harul vieții, mai presus de „hirotonia trâmbițată” a celor care-și fac de lucru, când n-au ce face!

Aceasta înseamnă smerita bogăție de simțiri a țărânului român: certitudinea identității. Adevărata bogăție rămâne mereu identică cu ea însăși, nu caută să iasă cu orice preț la iveală și nici nu se trufește, fiindcă știe că va veni ceasul său.

M-a uimit ceea ce a zidit
Dumnezeu la întemeie-
rea Universului, pământul pe
care ne-a croit, firul de iarbă
și cea mai mică ființă, celula.
M-a uimit regnul mineral,
vegetal, animal și uman, deo-
potrivă; toate în acea înlănțu-
ire perfect simfonică, pe care
o deslușește o inimă plină de
iubire și respect pentru zidito-
rul a toate cele care se văd și a
celor care nu se văd.

Învățăm în fiecare zi, din cartea larg deschisă a naturii, urzite cu înțelepciune de Bunul Dumnezeu, că în lumea terestră, în adâncul mărilor și înaltul cerurilor, natura stă ca un giuvaier de mare preț. Această frumusețe a lumii văzute, în freamăt și mișcare neconținută, ne îmbie pe fiecare în parfum de iasomie să ne bucurăm de bogăția darurilor dumnezeiești pe care să le prețuim din toată inima.

Toamnele la Argeș sunt cele mai frumoase din lume. Amurgul este unic. L-am văzut cum se strecoară ca un viteaz din poveste ce-și unduie pletele aurii și îmbrățișează arborii care duc greul frumuseții ce nu se mai termină. Veniți la Argeș și vedeți amurgul de toamnă!

Fluturii multicolori zburau cu hărnicie pentru a-și găsi bucuria ospățului. De mai multe ori, câțiva fluturi s-au așezat pe mâna mea și le-am văzut chipul minute în șir. Căutau de mâncare cu osârdie. Cu trompa lor lungă încercau să străpungă pielea cam groasă a mâinii, dar se lăsau păgubași în cele din urmă, iar eu regretam că plecau flămânzi.

Pârâiașul cântă întru
neodihnă, iar puii de
păstrăvi își arată iuțimea
întru strălucirea argintie,
săltând după musculițele
care dansează deasupra apei.
Nicio adiere de vânt. Se pare
că timpul a stat pe loc și se
bucură de frumusețea lumii
văzute, așternută de Dumne-
zeu dinaintea ochilor noștri,
obosiți de greul zilei!

Când se îngâna ziua cu
noaptea, privirea mi se ri-
dica pe trupul bisericii noi care
îmbraca haină de hermină,
cu turlele ridicate-n lumina
stelelor ca lumânările-n
priveghere. Luceafărul lăcrima
dinspre răsărit, iar luna veselă
apărea de după vârful mun-
telui, învăluind în lumină lină
poiana unde, printre brazi, se
ivea schitul țesut în zare cu fir
de borangic.

Spre seara adâncă ne-au
dus picioarele pe coasta
abruptă de unde vedeam
satul. Era înveșmântat în
pădurile care coboară până
sub streășina caselor, de pe
hornurile cărora iese fumul ce
se înalță spre ceruri ca tămâia
din cădelnițele de argint.

Dimineăta, pe la orele
patru, păsări dolofane
încep să cânte câte una,
chemându-se-n glas de cor.
Mierle și ciocârlii adunate
pe o sârmă, vrăbii și cintezoii,
își dau binețe-n limba lor.
Văzduhul freamătă de cântec,
iar norii, ca prosoapele de
borangic, trec molcom pe
deasupra firii.

Mai la vale, încep să cânte
cocoșii, iar căruțele-n
trap de cai trimit cadența
spre pădurile ce-ntorc ecoul
ca tic-tacul din ceasul bătrân
atârnat pe peretele din bârne
de lemn. Vacile așteaptă ca-
feaua de flori din fân pentru
a-și slobozi în donița de lemn
laptele de un alb imaculat, cu
miros proaspăt.

Întreaga natură se trezește de-a binelea. Gospodinele se aud în vorbă cu firea naturii. Soarele apare, mai vesel ca aseară, când mergea la culcare. Razele lui îmi mângâie fruntea cu lumina caldă și îmbietoare, iar păsările, ciripind de zor, însoțesc în cântul lor gospodarii care merg cu greble, furci, coase și desagi la fân pe imașuri în munții luminați de ivirea dimineții.

